

XII. MULȚIMI

Prin mulțime înțelegem o colecție de obiecte bine determinate și distincte. Obiectele din care este constituită mulțimea se numesc elementele mulțimii.

Moduri de a defini o mulțime:

- sintetic, prin enumerarea elementelor mulțimii, $A = \{0, 2, 4, 6, 8\}$;

- analitic, cu ajutorul unei proprietăți ce caracterizează elementele mulțimii: $A = \{x \mid x \text{ număr par, } x \leq 8\}$

Fie mulțimea A . Definim cardinalul mulțimii A , ca fiind numărul elementelor acestei mulțimi și notăm cu $\text{card}(A)$ sau $|A|$.

Două mulțimi sunt egale dacă ele sunt formate din exact aceleași elemente.

$x \in A$ dacă x este element al lui A

$x \notin A$ dacă x nu este element al lui A

$$A \cap B = \{x \mid x \in A \text{ și } x \in B\}$$

$$A \cup B = \{x \mid x \in A \text{ sau } x \in B\}$$

$$A \setminus B = \{x \mid x \in A \text{ și } x \notin B\}$$

$$\text{card}(A \cup B) = \text{card}(A) + \text{card}(B) - \text{card}(A \cap B);$$

$$\text{card}(A \cup B \cup C) = \text{card}(A) + \text{card}(B) + \text{card}(C) - \text{card}(A \cap B) - \text{card}(B \cap C) - \text{card}(A \cap C) + \text{card}(A \cap B \cap C)$$

$$\text{card}(A \setminus B) = \text{card}(A) - \text{card}(A \cap B);$$

$$\text{card}(A \times B) = \text{card}(A) \cdot \text{card}(B).$$

$$\text{card}(A \times B) = \text{card}(A) \cdot \text{card}(B).$$

Fie A și B două mulțimi, spunem că A este submulțime a mulțimii B dacă toate elementele lui A sunt și elemente ale lui B . Notăm $A \subseteq B$.

Dacă o mulțime se scrie ca o reuniune de submulțimi ale ei disjuncte două câte două, spunem că am realizat o partiție a acelei mulțimi.

Fie $A \subseteq M$. Definim complementara mulțimii A în raport cu mulțimea M , ca fiind mulțimea notată $C_M A$ și definită astfel: $C_M A = \{x \mid x \in M \text{ și } x \notin A\}$.

$$A \cup C_M A = M;$$

$$A \cap C_M A = \emptyset;$$

$$C_M (C_M A) = A;$$

$$C_M (A \cup B) = C_M A \cap C_M B;$$

$$C_M (A \cap B) = C_M A \cup C_M B;$$

$$C_M (A \cup B) = C_M A \cap C_M B$$

Fie A și B două mulțimi. Definim diferența simetrică a celor două mulțimi, ca fiind mulțimea formată din elementele necomune celor două mulțimi. Notăm $A \Delta B = (A \setminus B) \cup (B \setminus A)$.

$$A \Delta B = (A \cup B) \setminus (A \cap B);$$

$$A \Delta A = \emptyset.$$

Fie A și B două mulțimi. Definim produsul cartezian a celor două mulțimi, ca fiind mulțimea

$$A \times B = \{(a, b) \mid a \in A \text{ și } b \in B\}.$$

Operațiile cu mulțimi au următoarele proprietăți:

1) Reuniunea, intersecția și diferența simetrică sunt comutative:

$$A \cup B = B \cup A, \quad A \cap B = B \cap A, \quad A \Delta B = B \Delta A.$$

2) Diferența și produsul cartezian nu sunt comutative:

$$A \setminus B \neq B \setminus A \text{ și } A \times B \neq B \times A.$$

3) Reuniunea, intersecția și diferența simetrică sunt asociative:

$$(A \cup B) \cup C = A \cup (B \cup C), \quad (A \cap B) \cap C = A \cap (B \cap C), \quad (A \Delta B) \Delta C = A \Delta (B \Delta C).$$

4) Intersecția este distributivă față de reuniune:

$$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C).$$

5) Reuniunea este distributivă față de intersecție:

$$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C).$$

6) Intersecția este distributivă față de diferența simetrică:

$$A \cap (B \Delta C) = (A \cap B) \Delta (A \cap C).$$

Probleme rezolvate:

1. Se dă mulțimea $M = \{1;4;7;10;13;\dots;97;100\}$ și o submulțime S a lui M formată din 19 elemente. Să se arate că există în mulțimea S două elemente a căror sumă este egală cu 104. (Brăila, et. județeană)

Rezolvare:

M are 34 elemente. Fie 18 submulțimi disjuncte ale mulțimii M : $\{1\}$; $\{52\}$; $\{4;100\}$; $\{7;97\}$; $\dots$; $\{46;58\}$; $\{49;55\}$. Dacă în S nu este inclusă nicio submulțime cu două elemente, atunci S conține câte un element al celor 18 mulțimi considerate. Al 19-lea element va fi dintr-o mulțime cu două elemente.

2. Care dintre mulțimile următoare are mai multe elemente: $A = \{x \in \mathbf{N} \mid 2^{1994} < x \leq 2^{1997}\}$ și $B = \{x \in \mathbf{N}^* \mid x \leq 2^{1996}\}$. Justificați răspunsul. (Neamț, et. județeană)

Rezolvare:

Observăm că $B = \{1, 2, \dots, 2^{1996}\}$, deci $\text{Card}B = 2^{1996}$. Pe de altă parte $A = \{2^{1994} + 1, 2^{1994} + 2, \dots, 2^{1997}\}$, deci $\text{Card}A = 2^{1997} - (2^{1994} + 1) + 1 = 2^{1997} - 2^{1994} = 2^{1994} \cdot (2^3 - 1) = 7 \cdot 2^{1987} > 2^2 \cdot 2^{1994} = 2^{1996} \Rightarrow \text{Card}A > \text{Card}B$.

3. Se dau mulțimile:

$$A = \{x \in \mathbf{N} \mid 7^x = 1 \text{ sau } 7^x = 2401\}, B = \{y \in \mathbf{N} \mid y = U(x^2), x \in \mathbf{N}\}, C = \{z \in \mathbf{N} \mid 2011^{z^2-z} \text{ este pătrat perfect}\}$$

(s-a notat cu $U(a)$ ultima cifră a lui a).

Stabiliți care afirmație este adevărată: a) $A \cup B \subset C$, b) $(A \cap B) \cup \mathbf{N}^* = C$ (Gazeta matematică, seria B)

Rezolvare:

Din condițiile date rezultă imediat că $A = \{0, 4\}$, ultima cifră a unui pătrat perfect poate fi: 0, 1, 4, 5, 6, 9 $\Rightarrow B = \{0, 1, 4, 5, 6, 9\}$. $z^2 - z = z(z-1)$ produsul a două numere consecutive este un număr par $\Rightarrow z(z-1) = 2k \Rightarrow (2011^k)^2$ este pătrat perfect, $\forall k \in \mathbf{N} \Rightarrow C = \mathbf{N} \Rightarrow$ a) $A \cup B = \{0, 1, 4, 5, 6, 9\} \subset C$ este o afirmație adevărată, b) $A \cap B = \{0, 4\} \cup \mathbf{N}^* = \mathbf{N} = C$ este o afirmație adevărată.

4. Câte elemente conține mulțimea $M = \{x \mid x = a^2 + b^2, a, b \text{ cifre}\}$? (Sibiu, et. Județeană)

Rezolvare:

$a^2 + b^2 = b^2 + a^2$. Pătratele celor 10 cifre sunt elementele mulțimii: $P = \{0, 1, 4, 9, 16, 25, 36, 49, 64, 81\}$.

Pentru a găsi toate rezultatele posibile adunând două elemente ale mulțimii P , este suficient să adunăm un element cu toate cele mai mari sau egale cu el. Numărul total de adunări cu rezultate distincte este:

$10+9+8+\dots+2+1=55$. Constatăm că există perechi diferite (a,b) și (c,d) astfel încât $a^2+b^2=c^2+d^2$, de exemplu: $1^2+7^2=5^2+5^2$. Deci, aceste 55 de adunări nu conduc toate la rezultate distincte. Avem: $0+25=9+16$, $1+49=25+25$, $1+64=16+49$, $4+81=36+49 \Rightarrow \text{Card}(M) = 55 - 4 = 51$.

5. Se dau mulțimile: $A = \{x = 2^{4n+3} + 5^{n+1} - 1 \mid n \in \mathbb{N}\}$ și $B = \{y = 4^n \mid n \in \mathbb{N}\}$. Calculați $A \cap B$ justificând răspunsul dat. (București, et. locală)

Rezolvare:

$4^n = (2^2)^n = (2^n)^2$ pătrat perfect, oricare ar fi n număr natural $\Rightarrow U(y) \in \{0,1,4,5,6,8\}$. $U(x) = U(2^{4n+3}) + U(5^{n+1}) - 1$, $U(5^{n+1}) = 5$ oricare ar fi n număr natural, $U(2^{4n+3}) = U(2^3) = 8 \Rightarrow U(x) = 2$, deci $A \cap B = \emptyset$.

6. Să se determine numerele naturale nenule a, b, c știind că mulțimile $A = \{2a+1, b+c\}$, $B = \{2b+1, a+c\}$ și $C = \{2c-5, a+b\}$ sunt submulțimi ale mulțimii $M = \{1, 3, 4, 5\}$. (Hunedoara, et. locală)

Rezolvare:

Din condiția a, b, c numere naturale nenule $\Rightarrow 2a+1, 2b+1, a+b, a+c, b+c$ sunt numere mai mari decât 1, deci $2c-5=1 \Rightarrow c=3$. Numerele $2a+1, 2b+1$ sunt impare, deci $2a+1=3, 2b+1=5 \Rightarrow a=1, b=2$ sau $2a+1=5, 2b+1=3 \Rightarrow a=2, b=1 \Rightarrow (a,b,c) \in \{(1,2,3), (2,1,3)\}$.

7. Determinați mulțimile A și B știind că satisfac simultan condițiile:

- $A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$;
- $A \cap B = \{3, 4\}$;
- $A \cap \{5, 6, 7\} = \emptyset$;
- $\{1, 2\} \cap B = \emptyset$. (Gazeta metematică, seria B)

Rezolvare:

Din condiția b) $\Rightarrow 3 \in A, 4 \in A$ și $3 \in B, 4 \in B$. Din condiția c) $\Rightarrow 5, 6, 7 \notin A$ și cum $A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\} \Rightarrow \{5, 6, 7\} \subset B$. Din condiția d) $\Rightarrow 1, 2 \notin B$ dar $A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\} \Rightarrow \{1, 2\} \subset A$. În concluzie $A = \{1, 2, 3, 4\}$ și $B = \{3, 4, 5, 6, 7\}$.

8. Fie mulțimea $X = \{2, 4, 6, 8, 10, \dots\}$ și submulțimile $X_1 = \{2\}$, $X_2 = \{4, 6\}$, $X_3 = \{8, 10, 12\}$, $X_4 = \{14, 16, 18, 20\}$, ... Notăm cu S_n suma elementelor mulțimii X_n .

- Scrieți elementele mulțimii X_{21} ;
- Determinați $a \in \mathbb{N}$ astfel încât $S_{21} - 21 = (a+21)^2 - a^2$. (Maramureș, et. județeană)

Rezolvare:

Observăm că mulțimea X_n este formată din cele n numere pare care urmează după cele $1+2+3+\dots+(n-1)$ numere pare care se află în mulțimile anterioare mulțimii X_n . Cum

$1+2+3+\dots+(n-1) = \frac{(n-1) \cdot n}{2}$, deducem că cel mai mic element al mulțimii X_n este $(n-1) \cdot n + 2$, iar

$X_n = \{(n-1) \cdot n + 2 \cdot 1, (n-1) \cdot n + 2 \cdot 2, \dots, (n-1) \cdot n + 2 \cdot n\}$.

a) Prin urmare $X_{21} = \{20 \cdot 21 + 2 \cdot 1, 20 \cdot 21 + 2 \cdot 2, \dots, 20 \cdot 21 + 2 \cdot 21\}$, adică $X_{21} = \{422, 424, \dots, 462\}$.

b) $S_{21} = 422 + 424 + \dots + 462 = (420+2) + (420+4) + \dots + (420+42) =$

$= 420 \cdot 21 + 2 \cdot (1+2+\dots+21) = 442 \cdot 21 = 17682$. Obținem ecuația: $442 \cdot 21 - 21 = (a+21)^2 - a^2$.

$(a + 21)^2 = (a + 21) \cdot (a + 21) = a \cdot (a + 21) + 21 \cdot (a + 21) = a^2 + 42a + 21^2$. Ecuația devine: $442 \cdot 21 - 21 = a^2 + 42a + 21^2 - a^2 \Leftrightarrow 442 \cdot 21 - 21 = 42a + 21^2$. Simplificăm prin 21: $442 - 1 = 2a + 21 \Rightarrow a = 210$.

9. Să se găsească mulțimile A și B care au fiecare câte 3 elemente, numere naturale, știind că satisfac următoarele proprietăți:

a) $4 \in A \cap B$;

b) $x \in A \Rightarrow x^2 \in B$;

c) suma elementelor mulțimii B este triplul sumei elementelor mulțimii A. (Caraș Severin, et. județeană)

Rezolvare:

Din condiția a) $\Rightarrow 4 \in A \cap B \Rightarrow 4 \in A \stackrel{b)}{\Rightarrow} 16 \in B$. Fie x și y celelalte două elemente din A, deci $A = \{4, x, y\} \Rightarrow x^2 \in B, y^2 \in B \Rightarrow x^2 = 4$ sau $y^2 = 4$. Fie $x^2 = 4 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow A = \{4, 2, y\} \Rightarrow B = \{4, 16, y^2\}$. Din condiția

c) rezultă ecuația: $4 + 16 + y^2 = 3 \cdot (2 + 4 + y) \Leftrightarrow y^2 + 2 = 3y \Rightarrow 2 = y \cdot (3 - y) \mid y \mid 2 \Rightarrow y = 1, y = 2$, de unde $A = \{1, 2, 4\}$ și $B = \{1, 4, 16\}$.

10. Fie mulțimea $A = \{2k + 1 \mid k \in \{0, 1, 2, 3, \dots, 168\}\}$.

a) Calculați suma elementelor mulțimii A;

b) Există 13 submulțimi ale mulțimii A disjuncte două câte două astfel încât fiecare submulțime să conțină 13 elemente și suma unor elemente din submulțime să fie egală cu suma celorlalte elemente din submulțime ?

(Călărași, et. județeană)

Rezolvare:

a) $S = (2 \cdot 0 + 1) + (2 \cdot 1 + 1) + (2 \cdot 2 + 1) + \dots + (2 \cdot 168 + 1) = 2(0 + 1 + 2 + 3 + \dots + 168) + 169 = 2 \cdot 168 \cdot (168 + 1) : 2 + 169 = 169^2$

b) Dacă există o astfel de partiție a mulțimii A, suma numerelor din fiecare submulțime este un număr par, de unde rezultă că suma elementelor mulțimii A este un număr par. Contradicție!

Probleme propuse

1. Să se demonstreze că mulțimile $A = \{n^2 \mid n \in \mathbb{N}\}$ și $B = \{5n + 2 \mid n \in \mathbb{N}\}$ sunt disjuncte. (Vâlcea, et. locală)

2. Se consideră mulțimile: $A = \{n \in \mathbb{N} \mid 5n + 11 \text{ este divizibil cu } 17\}$, $B = \{n \in \mathbb{N} \mid 7n + 5 \text{ este divizibil cu } 17\}$.

a) Să se arate că $8 \in A$ și este cel mai mic element al mulțimii A.

b) Să se stabilească valoarea de adevăr pentru fiecare din propozițiile următoare:

P_1 „Orice număr natural care dă restul 8 la împărțirea cu 17 este element al mulțimii A.”;

P_2 „Există cel puțin un număr natural n cu proprietatea $n \in A \cap B$.”

3. Aflați elementele x, y și determinați mulțimile A și B știind că sunt îndeplinite simultan condițiile:

a) $A \cup B = \{2, 3, 4, 5, 6\}$; b) $A \cap B = \{2, 3, x\}$; c) $B \setminus A = \{y, 5\}$. Aflați cardinalul mulțimii $A \setminus B$. (Bistrița-Năsăud, et. județeană)

4. Fie $A = \{x \in \mathbb{N}^* \mid 3^{x+1} < 2008\}$. Să se arate că nu există două mulțimi disjuncte B și C, astfel încât să fie îndeplinite simultan următoarele condiții:

a) $B \cup C = A$.

b) Mulțimea B să nu conțină elemente ce se pot exprima ca diferență de două numere din B.

c) Mulțimea C să nu conțină elemente ce se pot exprima ca diferență de două numere din C. (Botoșani, et. județeană)

5. Fie mulțimile $A = \{x \in \mathbb{N} \mid 2^{881} < x \leq 2^{883} - 2^{882}\}$ și $B = \{y \in \mathbb{N} \mid 3 \cdot 5^{440} \leq y < 5^{442} - 2^2 \cdot 5^{441}\}$. Dacă a este numărul elementelor mulțimii A și b este numărul elementelor mulțimii B, atunci:

- a) Comparați numerele a și b.
 b) Dacă $a+b=2(c+d)$, arătați că $c+d$ este un număr impar. (Covasna, et. județeană)
6. Se consideră mulțimea $A=\{3x+7y \mid x,y \in \mathbb{N}\}$.
 a) Stabiliți dacă $2011 \in A$.
 b) Determinați cardinalul mulțimii $A \cap \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}, 1 \leq k \leq 100\}$. (București, et. județeană)
7. Se consideră mulțimea $A=\{7, 36, 65, 94, \dots, 2008\}$.
 a) Aflați numărul elementelor mulțimii A.
 b) Aflați suma elementelor mulțimii A. (Cluj, et. județeană)
8. Fie mulțimile $A=\{x \mid x=1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n+13\}$ și $B=\{y \mid y=b^2+1, b \in \mathbb{N}\}$. Determinați $A \cap B$. (Iași, et. județeană)
9. Fie n număr natural mai mare decât 1 și $A_n = \{1, 2, 3, \dots, n-1\}$.
 a) Scrieți mulțimea A_9 , ca reuniunea a două submulțimi disjuncte astfel încât suma elementelor celor două mulțimi să fie aceeași.
 b) Scrieți mulțimea A_{2006} ca reuniunea a două submulțimi disjuncte astfel încât diferența dintre sumele celor două submulțimi să fie 2005. (Concursul Arhimede)
10. Fie mulțimea $A=\{4x+5y \mid x,y \in \mathbb{N}\}$.
 a) Să se arate că $2008 \in A$.
 b) Să se arate că $16n+10m+47 \in A$, oricare ar fi $m,n \in \mathbb{N}$. (Mehedinți, et. județeană)
11. Fie mulțimile $A=\{m,p,k\}$, unde m,p,k sunt numere prime distincte care satisfac relația $3m+2p+8k=60$ și $B=\{x \mid x \text{ cifră a lui } \overline{abcd}, \overline{abcd}:450, a \text{ și } b \text{ consecutive}\}$. Determinați $A \cap B$. (Sălaj, et. județeană)

Soluții probleme propuse

$x \in A \Rightarrow U(x) \in \{0,1,4,5,6,9\}$, $y \in B \Rightarrow U(y) \in \{2,7\} \Rightarrow A \cap B = \emptyset$; 2. a) $5 \cdot 8 + 11 = 51$ divizibil cu 17, numerele 17 și 34 sunt divizibile cu 17, dar nu sunt de forma $5n+11$, b) fie $n=17k+8 \Rightarrow 5n+11=85k+81=M_{17} \Rightarrow n \in A$, deci P_1 adevărată, P_2 nu este adevărată, se demonstrează folosind metoda reducerii la absurd; 3. a) $x=4$ și $y=6$ sau $x=6$ și $y=4$, b) $A \cup B = (A \setminus B) \cup (A \cap B) \cup (B \setminus A)$ și $A \setminus B, A \cap B, B \setminus A$ sunt mulțimi disjuncte două câte două $\Rightarrow \text{card}(A \cup B) = \text{card}(A \setminus B) + \text{card}(A \cap B) + \text{card}(B \setminus A) \Rightarrow \text{card}(A \setminus B) = 0$; 4. $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$. Deoarece $2-1=1$, rezultă că elementele 1 și 2 nu pot face parte din aceeași submulțime, deci $1 \in B$ și $2 \in C$. Cum $5-4=1$ și $5-3=2$, rezultă că $5 \notin B$ și $5 \notin C$, deci nu există două mulțimi B și C cu proprietățile date în problemă; 5. a) $a=2^{883}-2^{882}-2^{881}-2^{881}(4-2-1)=2^{881}$, $b=5^{442}-4 \cdot 5^{441}-3 \cdot 5^{440}=5^{440}(25-20-3)=2 \cdot 5^{440}$. Din calcule rezultă $a < b$, b) $c+d=(a+b):2=5^{440}$, iar suma dintre un număr par și un număr impar este impară; 6. a) Observăm că $2011=3 \cdot 661+7 \cdot 4 \in A$, b) $A=\{0,3,6,7,9,10,12,13,14,15,\dots\}$, deci singurele pătrate care nu verifică sunt 1 și 4; 7. a) $7=7$, $36=7+29$, $65=7+2 \cdot 29$, $94=7+3 \cdot 29, \dots$, $2008=7+29 \cdot 69$, deci mulțimea are 70 de termeni, b) suma elementelor lui A este $7 \cdot 70+29(1+2+3+\dots+69)=70525$; 8. Pentru $n \geq 5$, $U(1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n)=0 \Rightarrow U(x)=3$, $U(y) \in \{0,1,2,5,6,7\}$, deci pentru $n \geq 5$ A și B nu au elemente comune. Calculăm elementele lui A pentru $n \in \{1, 2, 3, 4\}$, obținem elementele 14,15,19,37 dintre care doar 37 aparține și lui B; 9. a) $A_9 = B \cup C$, unde $B = \{1; 4; 5; 8\}$ și $C = \{2; 3; 6; 7\}$ sau $B = \{1; 4; 6; 7\}$ și $C = \{2; 3; 5; 8\}$, b) Avem: $\{1, 2, 3, 4\}$, cu $1+4=2+3$; $\{5, 6, 7, 8\}$, cu $5+8=6+7$; ..., $\{2001, 2002, 2003, 2004\}$, cu $2001+2004=2002+2003$, $4k-3+$

$4k=4k-2+4k-1$, ($k \geq 1$) $\Rightarrow B = \{1; 4; 5; 8; \dots; 2001; 2004\}$ și $C = \{2; 3; 6; \dots; 2003; 2005\}$. Se verifică imediat că: $A_{2006} = B \cup C$ și diferența sumelor celor două submulțimi este 2005; 10. a) $2008=4 \cdot 2+5 \cdot 400 \in A$, b) $16n+10m+47=4(4n+3)+5(2m+7) \in A$, $\forall m, n \in \mathbb{N}$; 11. Din condițiile date observăm că m este par și fiind prim $\Rightarrow m=2 \Rightarrow p+4k=27$, unde $p=7$, $k=5 \Rightarrow A = \{2, 5, 7\}$. Dacă $\overline{abcd} \in B \Rightarrow d=0$, $c=5$, și $9|(a+b+5) \Rightarrow b=a+1$ sau $b=a-1$, obținem $\{a, b\} = \{6, 7\} \Rightarrow A \cap B = \{5, 7\}$.

Fișă de activitate

- Se consideră mulțimile: $A = \{x \mid x = 2m + 1, m \in \mathbb{N}\}$ și $B = \{y \mid y = 3n + 1, n \in \mathbb{N}\}$.
  - Arătați că $15 \in A$, $16 \in B$, $2005 \in A \cap B$ și $2002 \in B - A$.
  - Scrieți cu ajutorul unor proprietăți caracteristice mulțimile $A \cap B$ și $B - A$. (Sibiu, et. județeană)
- Se dau mulțimile $A = \{\overline{ab} \in \mathbb{N} \mid \overline{ab} \leq 3(a + b)\}$ și $B = \{\overline{xy} \in \mathbb{N} \mid \overline{x1} + \overline{y1} - 4y = 3(x + y)\}$. Determinați mulțimile $A \cap B$ și $A \setminus B$. (Vaslui, et. locală)
- Mulțimile A și B au următoarele proprietăți: a) $A \cup B = \{1, 2, 3, 4\}$; b) Fiecare mulțime are câte două elemente; c) Dacă $x \in A$, atunci $(x+1) \in B$. Determinați elementele mulțimilor A și B . (București, et. locală)
- Să se determine mulțimile A și B , știind că verifică simultan condițiile: a) $A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$; b) $A \cap B = \{1, 2\}$. (Hunedoara, et. județeană)
- Să se determine mulțimile X și Y care satisfac simultan condițiile:
  - $3 \in X \cap Y$; b) $X \setminus \{1, 3\} = Y \cup \{2, 4, 5, 7\}$; c) $Y \setminus \{1, 3, 6\} = X \cap \{2, 4\}$; d) $X \cup Y \subset \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$;
 e) Mulțimea X are cu trei elemente mai mult decât mulțimea Y . Câte soluții are problema? (Bihor, et. locală)
- Pentru o mulțime $A \subset \mathbb{N}$ sunt îndeplinite simultan următoarele condiții:
  - $1 \in A$; b) dacă $x \in A$, atunci $3 \cdot x \in A$; c) dacă $5 \cdot x - 4 \in A$, atunci $x \in A$. Să se demonstreze că $11 \in A$. (Galați, et. județeană)
- Se consideră mulțimile $A = \{27, 28, 47\}$ și $B_n = \{6n + 5, 9n + 1, 3n + 5\}$ unde n este un număr natural nenul.
  - Determinați mulțimea $M = (B_1 \cap B_2) \cup (A \cap B_3)$.
  - Determinați numerele naturale n pentru care $A \cap B_n \neq \emptyset$ (Caraș Severin, et. județeană)
- Fie mulțimile: $A = \{7, 2p + 1\}$ și $B = \{1, p + 5\}$. Determinați $p \in \mathbb{N}$ astfel încât reuniunea mulțimilor A și B să aibă trei elemente. (Dolj, et. locală)
- Determinați elementele mulțimilor: $A = \{x \mid x \in \mathbb{N}, (2x + 3) \mid 18\}$; $B = \{x \mid x \in \mathbb{N}, x \mid 14\}$.

Calculați apoi: $A \cup B$, $A \cap B$, $A \Delta B = (A \setminus B) \cup (B \setminus A)$. (Giurgiu, et. județeană)

10. Se consideră mulțimea $X = \{1, 3, 5, 7, \dots, 2n + 1\}$. Considerăm următorul șir de submulțimi ale mulțimii X astfel: $A_1 = \{1\}$, $A_2 = \{3, 5\}$, $A_3 = \{7, 9, 11\}$ ș.a.m.d. a) Scrieți mulțimile A_4 și A_5 ; b) Calculați suma elementelor mulțimii A_{20} . (Concursul Micii matematicieni)

11. Mulțimea A are 50 elemente, iar mulțimea B are 30 elemente. Determinați numărul maxim și numărul minim de elemente ale mulțimii $(A \cup B) \setminus (A \cap B)$. (Argeș, et. locală)

12. Fie $A \subset \mathbb{N}$ o mulțime cu proprietățile: a) $223 \in A$. b) Dacă $4x + 3 \in A$, atunci $x \in A$. c) Dacă $x \in A$, atunci $6x + 4 \in A$. Să se arate că 1342, 13 și 2008 aparțin mulțimii A . (Vâlcea, et. județeană)

13. Fie A mulțimea primelor 1000 de numere naturale, în ordine crescătoare, care prin împărțire la 2008 dau restul un număr de două cifre.

a) Aflați suma primelor 90 de elemente ale mulțimii A .

b) Determinați al 500-lea element al mulțimii A .

c) Aflați câte numere din mulțimea A dau restul împărțirii la 2008 un pătrat perfect de două cifre. (Concursul La școala cu ceas-Rm. Vâlcea)

14. Se consideră mulțimile: $A_1 = \{1\}$, $A_2 = \{2, 3\}$, $A_3 = \{4, 5, 6\}$, ... a) Să se determine cel mai mic element al mulțimii A_7 . b) Să se determine mulțimea care conține numărul 1000. (Hunedoara, et. locală)

15. În mulțimea $\{1, 2, 3, 4, \dots, n\}$, 123 de numere se divid cu 2, dar nu se divid cu 4, iar 62 de numere se divid cu 4, dar nu se divid cu 8. Să se afle n . (Concursul Grigore Moisil-Cluj Napoca)